

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K —.
Vidéken: „ 9 „ „ 4 „ 50f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,
az udvarban hatul.

Nyelvében él a nemzet.

— A debreceni átirat. —

Horvátország a legmesszebb menő követelésekkel lép fel a magyar állammal szemben a horvát nyelv érdekében, a követeléseket a magyar állam helyesnek találja s a Horvátországnak adott jogokat a legnagyobb pontossággal tiszteletben tartja oly annyira, hogy belement abba, hogy a közös hivatalokban csak olyan egyének alkalmaztassanak, a kik horvátul is tudnak; sőt azt is elfogadta, hogy a Budapesten székelő kormány annak dacára, hogy ennek hivatalos nyelve a magyar az 1868-ik évi 44-ik törvény szerint is, (nemcsak a régibb keletű 1844-ik évi 2-ik törvény szerint) mégis a Horvát-Szlavon-Dalmátországi területén levő közös hatóságokkal horvátul köteles érintkezni. Pedig Horvátország nem paritásos állam, hanem a magyar koronának kapcsolt része és semmi törvény nem emelte Horvátországot az önálló, egyenrangú államok sorába.

Látjuk tehát egyrészt, hogy nálunknál gyengébb és törvény által szentesített joggal nem bírószerű tartomány ellent tud és mer állni — a végletekig — saját

nyelvéért és látjuk másrészt, hogy Horvátország velünk szemben is érvényesíti jogait, mi pedig ennek nemcsak, hogy nem állunk ellent, hanem készségesen eleget teszünk a természetes vágyódás által sugalmazott követelésnek.

Ellenben mit látunk mi magyarok itt saját hazánkban, mely az érvényben levő csonka alkotmány dacára még is állam, mely a törvény értelmében, Ausztriával egyenrangú?

Azt látjuk, hogy Ausztria a mi nyelvünk jogait semmibe sem veszi a közös intézményeknél. Semmibe sem veszi a hadseregnél és semmibe sem veszi a külügyek vezetésénél.

De a mi még jellemzőbb, hogy saját államunk területén belül, élő törvényeink fitymáló megvetésével, ezernyi ezer iskolában rá sem hederítenek a magyar nyelv jogára; s idegen ajku nemzetiségek, melyek részben megélhetésért, részben védelmet keresve telepedtek közibénk, lepcsékolják a mi államunk nyelvét; tehát annak az államnak a hivatalos nyelvét, melynek ők is polgárai.

S a napokban megtörtént az a hiba a galaci szégyenletes esetben, hogy szavazásra vitték a közös külügyi hivatal német levelezésé-

nek kérdését s a nagy közönség ezt helyeselte úgy, hogy ha nincs is törvény, mely a német nyelvet szentesíti, van most házhatározat, mely az ország látható (bár nem valódi) többségének akaratát fejezi ki s ez akarat azt mondja, hogy helyesen cselekszik a közös külügyi hivatal, ha magyar hatósággal németül levelez.

Azért verik agyba-főbe a mi jogainkat, mert mi nemcsak türjük a merényletet, hanem a hozzászólásra feljogosítottak nagy többsége helyesli azt; a kisebbség pedig állandó forradalmat nem létesíthet alkotmányos téren.

Igenis, a kérdést elég helytelenül, szavazással eldöntötték; a mozzanat tehát letűnt a napi események láthatáráról a gyorsan váltakozó kaleidoscopszerű életképek sorozatában.

De nekünk nem szabad azt állandóan letűntnek tekinteni. — Üstökénél kell azt, ha másképp nem lehet, előráncigálni időnkint. Követelnünk kell a magyar nyelv jogait, mert teljesen igaz az, hogy „nyelvében él a nemzet.”

És mennél felháborítóbb a kormánynak az a felfogása, hogy a megtört gyakorlat jogot ad ellenünk, annál kevesebbet kell e gyakorlatot megtörnünk s annál

Szomorú vigjáték.

I.

Az ötödik emeletről élveztem a Boulevard St.-Germain fakadó platánjainak édes illatát. Az ujhódó természet édes, üdítő lehe áradt felém. A lég tele volt illattal, éltető, rügyfakasztó szellővel, a mely fölfrisítette fáradt agyamat. Egész éjjel a „Vercingetorix” drámám ötödik felvonásán tépelődtem és a fölkelő nap első sugarai, az édes, tavaszi illattal terhes levegő megsugta a kifejlődést. Láttam Caesar haragját, fönhangon szavaltam a csengő rimeket, zsongott előttem Cibelia marcangoló fájdalma s az elárult Vercingetorix átkozódása...

Belépett Lucie, az én édes, szép kis feleségem, a ki annyi éven át megosztotta velem a nyomort, várva egy szebb, boldogabb jövődöt.

— Kedves Billim, holnap házbért kell fizetni. Im már a harmadik negyed mulik fizetés nélkül. Ha holnap nincs pénz, kitesznek az utcára... Mit csináljunk?

Caesar, Vercingetorix, Cibelia mind elröppentek lelki szemeim elől s a parnaszszus küszöbéről lezuhantam e piszkos föld képtelenül piszkos sarába.

PéNZ, péNZ, péNZ... e nélkül lehetet-

len élnem, hiszen csak nem teszem ki Lucie-t annak, hogy csak egy éjet is az utcán töltsön.

De honnan — boldog Isten! — honnan teremtek pénzt? Ki adna nekem, szegény újságírónak, a jövő kitűnő drámaírójának bármily csekély összeget is. Hiszen ma még nincs nevem, a „majd”-ra pedig a zsidó se ad!

Kétségbeesve szoritottam lázas homlokomat az ablak keresztfájához, szívem-lelkem háborgott, mint a viharos tenger s nem láttam mást, csak az én szőke fejű, kedves kis Luciem édes, könnyáztatott, szomorú, szép kis arcát...

Tépelődésembe verőfényes sugárként beröppent a mentő gondolat. Hiszen van pénzem sok, biztos jó pénzem! Brunetier-nél, a világhíres regény- és színműírónál van vagy ötszáz frankom a rendelésére lefordított két-három kötet angol és német történelmi forrásmunkákért.

Ez a mentőgondolat kimondhatatlan jó kedvre hangolt. Kacagva táncoltam körül Lucie-t, a ki épp akkor préselte ki a fél liter tejet a milimáritól — kontóra.

Tüstént felöltöztem s rohantam a dús-gazdag Brunetier-hez, a kinek a pénz csak úgy hullik az ölébe.

Reggeli kilenc órákor értem hozzá. Kis palotájában — mindenki ismeri ezt ott a Square Montholon szögletén — komornyikja teljes gálában fogadott és nyájas, szinte leereszkedő mosolylyal vette át névjegyemet és alig tíz perc múlva már beeresztett ura hálószobájába.

A mester még feküdt, de nyájasan nyujtotta felém jól ápolt, fehér kezét.

— Kedves Charpe, mivel szolgálhatok?

A szoba tele volt Iris-illattal; a sok selyem, peluche és csipke azt a benyomást tette, hogy egy király hálótermében vagyok. Kissé elfogódtam.

— Drága mester — bocsásson meg — nagy bajban vagyok — egy kis pénzmagra volna szükségem — ha nem fizetek, kitesznek a lakásból — a fordításokért talán még járna valamim.

— Persze, hogy jár, édes Charpe, sőt ha jól emlékszem igen sok jár — de hát most igen rosszkor jött. Egy fityingem sincs idehaza.

Kétségbeesve sütöttem le szememet. Uram Isten mi lesz velünk, mi lesz szegény Luciemmal?

A mester megszánt.

— Szegény Charpe, hát nagyon kell az a kis pénz?

Nagyobb

kölcsönöket a birtok értékének 3/4 részéig és a legkisebb kamatláb felszámítása mellett gyorsan kieszaközöl

Hartstein Kálmán

Piac-utca 83. szám

bank- és váltóüzlet.

Debrecen.

2

kítartóbban kell azt a kormányt ostromolnunk, amely ily kevéssé tudja megvédelmezni élő törvényeink végrehajtását.

Magyarországon van hivatalos nyelv, még pedig a magyar. Alljon elő az, aki rá tud mutatni Ausztriában oly törvényre, mely kimondta volna, hogy Ausztriában a hivatalos nyelv a német.

Ilyen törvény nem létezik; még az osztrák ércpénz értékét sem merik németül a pénzre verni, a keveset érő nickel pénzre sem; az osztrák császár címét pedig latinul verik rá az aranypénzre, németül nem merik ráverni; mert Ausztriában a német nem jobban hivatalos nyelv, mint a hottentoták nyelve.

Milyen örült, kifocamodott észjárásra vall tehát az, hogy velünk szemben, vagyis a törvény által hivatalosnak jelzett és elismert magyar nyelvvel szemben, a semmi törvény által hivatalosnak el nem ismert németet meri használni — esuda szokásból — egy olyan hivatal, amely közös, tehát a miénk is, a mi fizetett hivatalnokunk is, a mely hivatalnoknak 1868-dik évi 44-dik törvény-cikk szó szerinti rendelkezése szerint, mint magyar hivatalnoknak hivatalos nyelve a magyar.

Ez a hivatalnok egy kétlaki lény; közös hivatalnok, enyim is, tied is, magyar is, osztrák is, tehát lehetne neki német hivatalos nyelve is... de magyar hivatalos nyelve minden bizonynyal van. Minthogy azonban osztrák hivatalos nyelv nincs, magyar pedig van a létező törvények értelmében, tehát a kétlaki hivatalos lénynek nem lehet oly hivatalos nyelve, amely a törvény értelmében nem létezik, csak olyan hivatalos nyelve

lehet, amely létezik; ez pedig a fennálló törvények értelmében — gyakorlat ide-oda — nem más, mint a magyar.

Ez a törvényes állapot, mely a legszorosabb logikával folyik a fennálló törvényekből s e tény még súlyosabbá teszi a kormány álláspontját, hogy a törvényellenes és otromba gyakorlat abbahagyását nem sürgeti, sőt e gyakorlatot menteni és védeni igyekezett.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

A kormányparton kitört a beszélési düh. Ma is a jobboldalról került az első szónok Kovachovich István, a ki kormány-pártiságán kívül még horvát is.

Természetesen horvát dolgokkal foglalkozott. Azt mondta, hogy ő hajlandó Magyarország jogait megvédeni. Így például a magyar vezényszóért is lelkesedik, de a horvát vezényszóért is lelkesedik, a melyhez a horvát nemzetnek joga van. Obstrukcióval — szerinte — mit sem lehet elérni. Ha csak ugy esetenként vetik fel az ügyet, ezzel csak elodáznak. Tiltakozik ezután az ellen, hogy a horvátokat garázda hordáknak tüntetik föl. Pichler mondta ezt annak idején.

Horváth Gyula: És most akarja ezt megcáfolni? Miért nem tette ezt akkor, a mikor még élt? (Zaj?)

Kovachovich István: Olasz írókat citál, a kik tanúságot tesznek arról, hogy a horvátok nem rakoncátlankodtak. Rossz szolgálatot tesznek azok, a kik folyton konkolyt hintenek a magyarok és horvátok közé.

A magyar-német egységet nem vonja kétségbe. Joga van a magyar nemzetnek ellenőrizni Horvátország ügyeit. Ezt elismeri, csak hogy az ellenőrzésnek nem szabad elfajulni. A horvátoktól azt követelik, hogy a magyar állam hü fia legyenek. Ez helyes. Csak hogy ez nem zárja ki azt, hogy jó horvátok is legyenek s hogy a horvát nemzetnek is hü fia legyenek. Azt nem követelhetik tőlük, hogy mondjanak le horvát nemzeti voltukról. Szóba hozza ezután a fiumei kérdést. Az a véleménye, hogy fölösleges a fölött vitatkozni: Hova tartozik Fiume, Ma-

gyarországhoz-e vagy Horvátországhoz. Miután Fiume Horvátországhoz tartozik és Horvátország Magyarországhoz, természetes, hogy Fiume Magyarországhoz is tartozik. (Zaj a baloldalon.)

Olay: Igy nem szabad bíráltni. Elnök ur ne tölje ezt. (Zaj.)

Batusics István: Én is tiltakozom elene. (Zaj.)

Kovachovich István: Azt fejtegeti, milyen kapcsolat van Horvátország és Magyarország között. Szerinte csak reálunió van.

Polónyi Géza: Szabad államok között lehetséges unio.

Kovachovich István: Be kell ismernie, hogy Horvátország és Magyarország között soha nem voltak a viszonyok oly elmérgesedettek, mint most. Ennek számos oka van, melyek között van a pénzügyi kérdés is. Nem áll az, mintha a pénzügyi kiegyezés oly előnyös lenne, Horvátországra nézve. Nagyon sok kára van abból. Hosszasan fejtegeti ennek részleteit és arra az eredményre jut, Horvátország minden téren hátrányban van. Majd azt magyarázza — szintén igen hosszadalmasan — hogy Horvátországot nem lehet a nemzetiségek közé sorozni. Elhibázott lépésnek tartja, hogy báró Rauch bánt a magyarok elejtették.

Polónyi Géza: Ez a katonai bírskodás következménye volt.

A főrendiház ülése.

Három nagy törvényjavaslat volt a főrendiház napirendjén és a méltóságos főrendek azt a munkaprogrammot elintézték pont háromnegyed óra alatt. Pedig azonkívül is volt lemorzsolni való elég. De a szenátus nyáron nem politizál. Alig volt valaki az ülésen, a püspökök közül csak Radnay Sándor jött el s még Lobkowitz herceg is elmaradt.

Igy persze egyéb sem hangzott, mint tudomásul vétetik! Alább mondjuk el, milyen sorrendben:

A főrendiház ülését délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg gróf Csáky Albin elnök, a ki meleg szavakkal parentálta el Szontagh Pál, Horty János és báró Nopcsa Ferenc főrendeket. Ezután bemutatta a miniszterelnök átiratát, melyben a király tudomásul vette II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítására kiadott rendeletéért kifejezett köszönetet.

Majd néhány törvényjavaslat szentesítését és az új püspök meghívó levelét vették

höz, elköltöttünk készpénzben felül ezer frankon.

Reggel két óra tájt indultunk haza felé. A Square Montholon, nagyon messze volt Laruc-tól; kocsiba ültünk. Utközben még egyszer megpenditettem reggeli látogatásom célját: hiszen a ki ezer egypár száz frankot kihajthat egy délután, az kifizethet egy-kétszáz frankot, a mivel boldoggá teszi munkását és annak szomorú, kétségbeesett, éhes, szomjas, szegény kis feleségét!...

Mikor a square montholoni kis palota előtt leszálltunk a kocsiról, az én nagy, zseniális mesterem igen meleg, résztvevő szavakkal jelentette ki, mennyire fáj neki, hogy képtelen most tüstént tartozásának eleget tenni, no de majd legközelebb... Aztán kutatni kezdett a zsebében, hogy a kocist kifizesse.

— Ejnye! ejnye! nincs nálam, csak egy frank, — ugyan, kedves Billi, nincs magánál egy kis pénz, hogy a kocist kifizessem?

Egy frankom volt égen-földön, azt is odaadtam s aztán mentem üres zsebbel, üres kézzel, kétségbeesett szívvel haza, a hol Lucie várt vörösre sirt szemekkel.

Bill Charpe.

— Az életem függ tőle, mesterem.
— No, megálljon! Várjon egy pár percig, míg felöltözöm, talán segíthetünk a bajon.

Fölebredt bennem a remény és vártam a kis szalonban — nem ugyan néhány percig, de kilenc órától tízig. Akkor utra kelünk lassu, étvágyat gerjesztő sötával le a Boulevard St.-Martinra.

A Gymnase-színháznál meg kellett állni, hogy megtudjuk, mikor kerül színre Brunetier új darabja s minthogy ott voltunk a Marguerit előtt, lehetetlen volt elmenni egy kis étvágygerjesztő nélkül. Aztán hadtunk feljebb.

A Julien terraszán újra le kellett ülni, mert onnan jól lehetett látni a Vaudville-színház kijáratát s egy pár kis színész nő fölötté érdekelte a mestert. Hát itt is elfogyasztottunk egy pár üveg étvágygerjesztőt!

En csak vártam, reméltem, hogy az ígért segítség megérkezik s ezért rettenetes nagy élvezetet mutattam a mester által elélt életfilozófián és jövődő nagyszabásu regényeinek tárgyain.

Dél felé az irodalom fejedelme felugrott.

— Menjünk ebédelni!

Átmentünk a Café Anglais-ba s én elszoruló torokkal nyelegettem a pompás ételeket, fejedelmi italokat, mert mindig az járt az eszemben, hogy Lucie, az én édes, jó kis Luciem odahaza éhezik, szomjazik.

Ebéd után a mester elvitt a Comedieba, a hol egy új darabjának főpróbája volt és én boldogan követtem: bizonyára ott kapja meg a nekem szükséges pénzt s megbocsátottam neki, hogy a Café Anglaisban alig hatvan frankot kitevő számlánkat ötszáz frankos bankóval fizette ki.

Uram Isten! Hogy megörült volna Lucie annak a hatvan franknak!

Mentünk Comedieba; a darab gyönyörű volt. Annak kellett lennie, mert a sajtó meghívott tagjai viharosan tapsolták.

Utána a főszereplőkkel elmentünk a Café de la Regence-be egy pohár absintra, onnan a Café de la Paix-be vacsoráznai.

Szegényen vissza akartam huzódni; fáj a szívem, hogy Lucie oly sokáig magára hagytam, de a mester csak ragadott magával.

Elmentünk a Vaudeville-be, a hol éppen az én mesterem mesterművét adták, a hol két bájos ismerősevel találkoztam, a kiket elvittünk éjfél felé vacsoráznai Laruc-

Dr. WAGNER-féle jég szekrények
FAGYLALTGÉPEK és szelenczék

! csak **Bészler és Dávid vaskereskedőknél**
kaphatók. — Piacz-utcza 7-ik szám.

tudomásul és áttértek a napirendre. Az indemnitást, egy csomó vicinális javaslatot s a vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslatot minden vita nélkül elfogadták.

A jegyzőkönyv hitelesítése után déli tizenkét órakor vége is volt az ülésnek.

Uj háboru készül.

A balkáni veszedelem.

Föltámadt újra a nagy balkáni veszedelem. Immár bizonyos, hogy Angolország meg akarja előzni Oroszországot és elnyeli Konstantinápolyt. Kinálódik az örmény lázongás.

Mostanában, mint Rómából írják, igen sok angol tengerész látható az örök város utcáin, kik a Közép-tengeren cirkáló angol hajórajjal jöttek.

Sok matrózt kihallgatáson fogadott a szent atya és 18-án kétszáz katolikus matrózt megvendégelték a Belvederében. Az angol hajóraj ez utjáról sok szó esik. Egyrészt azt hiszik, hogy közvetlen összeköttetésben van a Balkán-kérdéssel, másrészt, hogy az orosz balti flotta megvigyázásáról van szó. Biztosra veszik, hogy a Lisszabonból érkező amerikai flotta egyesülni fog az angol hajórajjal és azután úgy jönnek az Adriára. Ez értesülés szerint tehát Fiumét az amerikai és az angol flotta együttesen fogja meglátogatni. A hadihajók innen a dalmát, albán és görög partok mentére indulnak, a hol hosszabb ideig tartó cirkáló utat végeznek, minthogy Törökországban komoly események készülődnek. Rómában most gyűlést tartanak az örmények és macedónok érdekében. Ez az Olaszországban hirtelen támadt mozgalom alkalmat ad arra a föltevésre, hogy Olaszország és Angolország e kérdésben megegyezett és kihasználva Oroszország zavarát és elfoglaltságát a keleti harctéren, tetszésük szerint fogják azt megoldani.

VIDÉK.

Összedőlt templom.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy szerencsétlenség történt szombaton délután Keczől községben, a hol egy torony összeomlása következtében két ember meghalt és többen súlyos sérülést szenvedtek. A szerencsétlenség részleteiről az alábbiakat írják: Szombaton délután összegyűltek a hívők a templomban, a hol a plébános a hívőkkel esőért könyörgött. Aznap szélvihar dühöngött, a mely több háznak a tetejét leszakította. Sok asszony és gyermek a templomba ment, a hol biztonságot reméltek.

A mikor a pap a litániát befejezte, iszonyu recsegés-ropogás támadt, a szél belekapott a templom falához épített toronyba s a tetőzetet, valamint a torony felső részének egy részét leszakítva, ledobta a

templom elé. Kusza György harangozó s ennek 14 éves fia — mert istentisztelet volt — a szerencsétlenség idején a toronyban voltak, mind a kettő kiesett a toronyból és a törmelékkel együtt lezuhantak a földre, a hol szörnyet haltak. Eppen a szerencsétlenség pillanatában indultak ki a hívők a templomból és a lehullott törmelék többeket súlyosan megsebesítettek.

Az életben maradt sérülteket csak nagynehezen tudták eltávolítani a szerencsétlenség színhelyéről, mert a megrongált torony többi része is ledőléssel fenyegette az embereket. A két halottat is csak hajnalban tudták eltávolítani a romok alól. A templom annyira megrongálódott, hogy egyelőre be kellett zárni.

Tűz Nagylétán. Fisch Ernő a nagylétai polgárság közvagyonára érdekében kifejlesztett lelkes buzgósága következtében újja szervezett és parancsnoksága alatt álló nagylétai önkéntes tűzoltó testület páratlan ügyességének díszére méltó sikerét bizonyította be folyó hó 25-ikén. A Kossuth-utcán ugyanis Pántya Gábor földmives istállója a legnagyobb szélviharban valamitől tüzet fogott, a mitől a körülötte levő összezsúfolt szomszédos házak és mellék épületek kigyuladtak s bár az óriási szélvihar miatt a mentési munkát majdnem lehetetlenné vált, mégis a nagylétai tűzoltó testület kiváló tisztikara oly ügyesen vezette a mentési munkát, hogy a tűz csakhamar szerencsésen elfojtva, lokalizálva lett.

Mozgalom a vasutasokért.

Monstredeputáció Hieronymihez.

— Távirati tudósítás. —

Az angyalföldi kaszinó nagy mozgalmat indított. És e mozgalom nyomán meg fog indulni a deputációs áradat. A polgárokat mozgósítják a vasutasok érdekében. Polgárok járulnak a miniszter elé, kérve, hogy áthelyezésekkel ne sújtsa a vasutasokat és hagyják abba a zaklatást, a minthogy a vasutasok abbahagyták a sztrájkot.

Az angyalföldi kaszinó képviselőiben száztagu küldöttség tiszteleg pénteken Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternél, hogy a polgárok e kérését eleje terjesszék.

A VÁROSHÁZARÓL.

Csendőrség Debrecenben.

Debrecen, június 28.

Azt az egyáltalán nem nagyon rokonszenves indítványt, hogy Debrecenben a rendőrség helyett a csendőrség teljesítsen közbiztonsági ellenőrző szolgálatot, tegnap tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság.

És a napirendről levétni javasolja ezt a kényes kérdést, melyben a közönség kangukata ellene van annak, hogy csendőrséget állítsanak fel Debrecen területén a mostani rendőrhatalóság helyett.

A jog- és pénzügyi bizottságban Vecsey Imre elnök terjesztette elő az indítványt. Hosszu, lelkes hangú felszólalásokban érveltek az indítvány ellen Márk Endre,

Szabó Kálmán iparkamarai elnök, Kiss Albert, Márton Imre és dr. Fejér Ferenc.

Kardos László elvileg a csendőrség behozatala ellen van, de előbb szeretné a tervezetet látni. Ha tervezetet nem csinálnak, vagy ha az a terv nem felel meg a város érdekeinek, ő is az indítvány ellen fog szavazni a közgyűlésen.

Vecsey Imre tiltakozott eközben az ellen a vád ellen, hogy a csendőrséget felsőbb nyomásra akarják létesíteni.

Márk Endre kijelenti, hogy ezt senki sem állította, így a tiltakozásra semmi szükség nincs, mert az még gyanússá teszi ezt a kérdést. Indítványozza, hogy vegyék le a csendőrség ügyét a napirendről. Ugyanilyen indítványt tesz Kiss Albert is.

A bizottsági ülésen jelen voltak ezután szótöbbséggel Márk Endre indítványát fogadták el.

Az ülésen egyébként jelen voltak elnökön kívül dr. Kola János, Komlóssy Dezső, Lengyel Imre, Szabó Kálmán, Márk Endre, Zádor Lajos, Kiss Albert, Schwartz Vilmos, Magoss György, Acél Géza, Kiss Albert, Kardos László stb.

Megüresedett alapítványi helyek.

Debrecen szabad királyi város törvényhatósági bizottságának f. évi június hó 16-án és folytatva 17-én tartott közgyűlésében hozott 128. számú határozata folytán a soproni m. kir. honvéd főreáliskolában megüresedett Andaházy Szilágyi Mihály-féle egy alapítványi hely betöltése elrendeltetvén, felhívának azon szülők illetve gyámok, kiknek fiai ezen iskolába felvételt néhajtának, hogy a mennyiben úgy a pályázati mint az alapító levélben foglalt feltételeknek megfelelően, pályázati kérvényeiket legkésőbb július hó 5-én d. u. 5 óráig a városi tanács iktató hivatalába adják be. Feltételek a katonai és illetőségi ügyosztálynál megtekinthetők.

A Kereskedő ifjak mulatsága.

Debrecen, június 28.

A kereskedő ifjak asztaltársasága szombat este tartotta meg hangversenyyel egybekötött táncestélyét, a mely fényesen sikerült. A buzgó rendezőség fáradozása nem maradt siker nélkül, mert már régen láttunk oly nagy és díszes közönséget a Dobos pavillon nagytermében. És a kik ott megjelentek, azok bizonyára egy felejthetetlen est emlékével távoztak onnan. A hangversenyt Magyar Testvérek zenekarának nyitánya nyitotta meg, a zenkart a kis Magyar Imre diszmagyar ruhában vezényelte. Majd Rózsa Ilonka k. a. gyönyörű szavallata keltett általános tetszést. Klein Ilonka k. a. vig monológjával aratott sikert, úgy hogy monológját szünni nem akaró tapsok között kellett megismételni. Majd ismét Rózsa Ilonka k. a. művészi zongorajátéka következett. Nuszbaum Szeréna k. a. párjelenet előadásával keltett figyelmet. Ily sok szinpadi rátermettséget és ügyes előadó képességet, műkedvelőnél ritkán tapasztalunk. Méltó partnere volt Kálmán Lajos ur, ki szintén igen ügyesen róttá le feladatát. Végül Kardos Samu ur művészi hegedű soloja ragadta zajos tapsokra a hallgatóságot. A művészi hangversenyt pezsgővásár követte, majd Magyar Testvérek zenekara rázendített és megkezdődött a tánc, a mely a hajnali órákig, a legjobb hangulatban tartott. Az estélyen megjelent hölgyek név-

TOLNAI DÁNIEL

czipő-áruháza

DEBRECZEN, PIACZ-U. 49. SZ., FOSTÁVAL SZEMBEN.

Tavaszi és nyári czipők, remek formákban

megérkeztek.

sorát tudósítónknak a következőkben sikerült feljegyezni.

Asszonyok: Rózsa Lajosné, ifj. Schwarcz Vilmosné, Rózsa Ignácné, Pávay Gyuláné, Köhn Józsefné, Adler Józsefné, Kertész Sándorné, Boros Izidorné, Schirf Dánielné, Klein Józsefné, Rózner Mártonné, Adler Simonné, Nuszbaum Zoltánné, Fridmann Mártonné (Földes), Goldstein Hermanné, Liener Emilné, Glück Józsefné, Polatsek Ferencné, dr. Rózsa Mórné, Fülöp Józsefné, Kiss Józsefné, Klein Miksáné, Kaufmann Antalné, Friedmann Mártonné.

Leányok: Köhn Emma és Bella, Pávay Margitka, Adler Sárika, Herminke, Landberger Ferike (Budapest), Szabó Rózsa, Schirf Leona és Aranka, Reichmann Heléna, Nagy Jolánka (Karcag), Reich Hermin, Klein Bella és Ilonka, Kaufmann Irénke, Kiss Sarolta, Schön Etelka, Csengeri Juliska, Rosner Ilonka és Gizike, Molnár Erzsike, Nuszbaum Szerénke (Nagy-Károly), Friedmann Imruska (Földes), Kovács Irénke, Vági Imruska, Grossmann Dóra, Grünbaum Leona (Budapest), Moskovitz Szerénke, Csendes Frida (Mária-Pócs), Rózsa Ilonka, Goldstein Gizike, Hoffmann Klárka, Friedmann Margit, Weisz Janka, Róth Gizella, Polatsek Mariska, Naschitz Melanie.

Gőzmalmi munkások táncestélye.

Az „István“ gőzmalom társulat munkásai önképző és segélyző köre saját segély alapja javára a Margit fürdő disztermében folyó hó 25-én Keller Sándor egyleti kar-nagy vezetése és Kiss Gyula zenekarának közreműködése mellett kitűnően sikerült dalestélyvel egybekötött táncvigalmat rendezett. Az előadott dalok nagy tetszésben részesültek s egyes számai meg is ismételtettek, a dalestélyt követett s reggeli 5 óráig tartott táncmultságban résztvevő hölgyek névsorát az alábbiakban sikerült összeállítani.

Asszonyok: Szabó Ferencné, Sarkadi Ferencné, Barna Mihályné, Tóth Lajosné, Dalmi Istvánné, Nagy Ferencné, Szabó Jánosné, Balogh Lajosné, Balácsi Lászlóné, Bakó Istvánné, Sinyóczy Miksáné, öz. Minczer Antalné, Arany Bálintné, Balogh Péterné, Némethi Andrásné, Hering Lajosné, Bodréska Ankrásné, Erdélyi Mihályné, Lukács Ferencné, Takács Mihályné, öz. Kis Bálintné, Csongrádi Istvánné, Tóth Istvánné, Szabó Istvánné, Halász Árpádné, Bene Sándorné, Király Józsefné, Vagy Andrásné, Tóth Bálintné, Sipos Ferencné, Kozma Jánosné, Domján Lajosné, Rózsássy Lászlóné, Lengyel Lajosné, Varga Bálintné, öz. Váradi Istvánné, öz. Tamás Jánosné, Szabó Józsefné, öz. Szegedi Dánielné, Nagy Istvánné, Balogh Györgyné, Prázánszki Károlyné, Török Istvánné, Nagy Sándorné, Csobay Józsefné, Petrány Zoltánné, Kosz-teczky Bertalanné, Bakó Józsefné, Király Pálné, Kaszás Dánielné, Pap Károlyné, Mezey Józsefné, Bozóky Mihályné, Szekeres Lászlóné, Kerékgyártó Imréné, Némethi Józsefné, öz. Szalóky Andrásné, Tarcsy Györgyné, Brukner Károlyné, Spál Károlyné, Kiss Józsefné, Váczy Györgyné, Kaszás Istvánné.

Leányok: Prázánszky Juliska, Prázánszky Mariska, Szabó Rózsa, Tóth Mariska, Szakács Irénke, Sarkadi Juliska, Nagy Mariska, Barna Juliska, Tóth Esztike, Kiss Rózsa, Dalmi Piroska, Szatmári Juliska, Szatmári Zsuzsika, Szabó nővérek, Balogh Juliska, Balácsi nővérek, Bakó Rózsa, Minczer nővérek, Turcsányi Annuska, Kaszás Esztike, Balogh Mariska, Király Juliska, Király Mariska, Kaszás Juliska, Papp Mariska, Papp Rózsa, Mezei Zsuzsika, Bozóki Esztike, Kiss Esztike, Szekeres Esztike, Némethi Mariska, Szalóki Erzsike, Kovács Esztike, Brukner Esztike, Spál nővérek, Kiss Esztike, Némethi Mariska, Nagy Mariska, Hornyák nővérek, Bodréska Juliska, Takács Juliska, Erdélyi Erzsike, Lukács Erzsike, Furulyás Juliska, Mezei Erzsike, Fekete Juliska, Jenei Rózsa, Márton nővérek, Kiss nővérek, Király Juliska, Szabó Juliska, Csongrádi Zsu-

zsika, Tóth Piroska, Szabó Juliska, Deme Erzsike, Nemes Juliska, Oláh Juliska, Nagy Esztike, Jenei Rózsa, Boros Esztike, Epet Mariska, Hetei nővérek, Tamás nővérek, Szabó Erzsike, Nagy nővérek, Balogh Juliska.

SZÍNHÁZ.

Szintársulatok cseréje. A szegedi lapok írják: Janovics Jenő dr. a szegedi színház igazgatója az idei nyáron állomás nélkül maradt. A meddig lehet Szegeden próbálja eltölteni az időt, de a letagadhatatlan kánikula mielőbb kiveri a szegedi színházból. Janovics Jenő dr. segített a bajon és a mint megírtuk, szerződést kötött Zilahy Gyulával, hogy társulata július és augusztus hónapokban Aradon játszik a marosparti arénában. A „szinészet“ vándorlásának ez a különös módja kétségtelenül érdekes, új is, sőt a közönség szempontjából talán kellemes is, de jókora méltánytalanságot foglal magában az aradi színészekkel szemben, a kik ennek következtében teljes két hónapig kereset nélkül maradnak. A színházi szünetek alatt ugyanis nem jár a színész-embernek gázsi. Az egyezségek elején az volt a megállapodás, hogy Zilahy társulatával viszont Szegeden játszik. Ebből azonban nem lett semmi. Julius elsején a szegedi színészek felütik táborukat Aradon, az aradiak pedig szétmennek fizetéstelen vakációra. Zilahy Gyula kuriózumba menő tervét érdeklődéssel kíséri az aradi közönség. Annál jobban el vannak ellene azonban keseredve saját színészei. Hogy anyagilag nem fog e bukással végződni a két hónapos kirándulás.

Az elsülyedt „Petőfi“.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Nyolc hónapja már, hogy az Adria társaság „Petőfi“ nevű gőzöskének oly titokzatos módon nyoma veszett és azóta nem hallatszott hír felőle. A hajó szomorú katasztrófájának okáról semmi bizonyosat nem sikerült megállapítani. Annyi idő után azt sem tudják még, hogy hol érte a végzetes szerencsétlenség a hajót és hol sülyedt el a hatalmas alkotmány nagymennyiségű rakományával és kuszonhat főből álló személyzetével. A „Petőfi“ katasztrófájáról eddig csupán csak egy széttepett mentőöv hozott bizonyosságot, a melyet Egyiptom északi partjára ragadt el a tenger viharos árja.

A „Petőfi“ 1903. évi október 26-ikán indult el a kikötőből 300 vagonra való árpa- és lisztrakományal. Harmadnapra, október hó 26-ikának reggelén Messzinában kötött ki, hogy szénkészletét kiegészítse és még aznap este elindult a London felé fekvő Wes Harlepoolba, a hova a rakománya rendelve volt.

Ez időtájt nagy viharok dultak a tengeren és a „Petőfi“ a bős elemekkel folytatott harcban legyőzött és a háborgó tenger fenekére sülyedt. A katasztrófa okáról annak idején sokféle feltevés keringett és egyesek azzal magyarázták a hajóürelést, hogy a „Petőfi“-t rosszul rakták meg. Ebben a dologban azonban révhivatalunk most hozta meg ítéletét, mely szerint a legaprólékosabb vizsgálat után sem sikerült megállapítani, hogy mi okozta az elsülyedést. A vizsgálatot tengerészeti hatóságunk

megbízásából a révhivatal vezette. A vizsgáló bizottságban, a mely Rödiger Ernő révkapitány elnöklése alatt működött, a következők vettek részt: Celligoi János c. révkapitány, Kozulics Béla hajóparancsnok, a tengerészkapitányok körének elnöke, Sverljuga Antal a magyar-horvát hajóstársaság főfelügyelője és Pajkurics Ede tengerészkapitány. A bizottság, mely most fejezte be vizsgálatát, megállapította, hogy egyetlen adatból, vagy vallomásból sem lehetett arra következtetni, hogy a „Petőfi“ elsülyedésének a tulakás, vagy a rossz rakodás lett volna az oka. Hogy mi volt az okozója a hajó katasztrófájának, nem lehetett megállapítani.

Igy tehát még mindig és talán örökre titok marad az, hogy mi módon veszett el a „Petőfi“ az októberi szomorú emlékü viharos éjszakán.

UJDONSÁGOK

* **Gyémánt-lakodalom.** Ritka szép osaládi ünnep helye volt vasárnap Hajdusoboszló városa. Acsády Ignác dr. történet-tudós szülei, Adler Farkas és neje, született Fisch Eszter ünnepelték meg házasságuknak 65-ik évfordulóját. A megyei közéletben és a közjótékonyaság terén is áldásosan működő jubiléumokat délelőtt a város hatósága az összes felekezetek papjaik vezetése mellett üdvözölték, majd az ismerősök és jóbarátok egész serege kereste föl az ünnepeltet, a kik az örömnapp alkalmából 2000 koronát adtak jótékonycélra.

* **Az új rendőrügynök.** A Neumann volt rendőrügynök által megüresedett rendőrügynöki állásra Végh Gyula rendőrkapitány Botos András rendőrparancsnokot rendelte ki, a ki családjával együtt természetben kap lakást.

* **Megyei tisztviselők öröme.** Nagy az öröm Hajdúvármegye székházában a megyei tisztviselők közt. Tegnap ugyanis megérkezett a belügyminiszter leirata, a melyben elrendeli, hogy a megyei képviselők az országgyűlés által elfogadott fizetésjavítási terv szerint kapják a fizetésüket augusztus hó 1-től kezdve. Az erre vonatkozó táblázatos kimutatást most állítja össze Rásó Gyula alispán s a debreceni megyei tisztviselők augusztus hótól kezdve már javított fizetést fognak élvezni.

* **Eljegyzés.** Kuopfler Izidor helybeli fűszerkereskedő eljegyezte Pollák Szeréna kisasszonyt Nagy-Szóllósról.

* **Gazdatisztek vizsgája Debrecenben.** A földmivelésügyi kormány megengedte, hogy a gazdasági tanintézet vég-bizonyítványával nem bíró gazdatisztek az országban 4 helyen, köztük Debrecenben is vizsgát tehetnek, de csak az esetben, ha bizonyítványukkal tudják igazolni, hogy 1901 május 5-ikétől kezdve szolgálatot teljesítettek. Debrecenben a gazdasági intézetben lesz a vizsga, melyre vonatkozólag Kerpely Kálmán gazdasági intézeti igazgató és Király Gyula városi tanácsos szívesen nyújtanak bővebb felvilágosítást.

* **6000 korona adóösszeírásra.** Csóka Samu adóügyi tanácsos jelentést tett tegnap a jog- és pénzügyi-bizottságnak, hogy az augusztus elsején meginduló adóösszeírási munkálatokra szükséges költségek fedezésére felhatalmazást kapott a minisztertől, de a város a költségek kiutalása dolgában nem határozott. A jog- és pénzügyi-bizottság javasolja, hogy a 6000 koronát a város zárszámadása a rendkívüli kiadások tételébe vegye fel.

* **Vármegyei közigazgatás.** Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését július hó 11-én fogja megtartani, a mikor is a szakelőadások a most folyó június hóra vonatkozó jelentéseiket terjesztik elő. Az ülés Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt délelőtt 9 órakor kezdődik.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Fodor Erzsébet ref. 8 hónapos, özv. Markusovszky Dánielné r. k. 47 éves, Török Gyula ref. 4 éves.

* **Az ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlése.** A debreceni ügyvédi kamara július hó 10-én, d. e. 10 órakor Debrecenben, a kamara tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet ügyében előterjesztendő állandó bizottsági és választmányi javaslat. Márk Endre az ügyvédi kamara elnöke.

* **Lányi Géza művész társaságával** július 2, 3, 4-én a Dréher-féle nagy nyári kertben előadást tart. Lányi Géza társulata tizenöt tagból áll, mindannyi művésznők és művészek, kik a fővárosi színházak tagjai. Bővebbet majd falragaszok nyújtanak.

* **Elveszett.** Pénteken délután a Nagyerdőn egy puha bőrből való női kézi táskát elveszett. A megtaláló a Bethlen-utca 54. sz. alatt illő jutalomban részesül.

* **A cirkusz elment.** Schmiedt cirkusza vasárnap tartotta az utolsó előadást Debrecenben. Két heti működés után vándorutját folytatja s most Nyiregyháza fog előadásokat tartani.

* **Felülfizetések.** Az István-gőzmalom társulat munkásai önképző- és segélyzőkőre által folyó hó 25-én rendezett dal-estélyivel egybekötött táncvigalmon a következő felülfizetések folytak be: Póka Gyula igazgató 15 korona, Ippen és Schwarcz urak 5 korona, Bavlicza Pál 4 korona, Zsiha Antal 4 korona, Soós János 2 korona 80 fillér, Dresdner Armin, Matyasovszky Endre, Bloxberg Simon, Trnka Gotlieb, Dávid Sándor, Taskovits József 2-2 korona. Szegedi Dánielné 1 korona, Szücs Ferenc és Juhász Kálmán urak 80-80 fillér. Szunyovszky Miksa 60 fillér és ifj. Gombos J. 10 fillér, mely összegeket ez uton is köszönetét fejezi ki a kör pénztárnoka Kovács József.

* **Letzter József fényképezési, festési és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál lévő kirakatokban.**

* **Tánciskola megnyitás.** A két havi szünetével a tanfolyamot július hó 4-én, hétfőn nyitom meg. Tisztelettel: Schaf János.

* **Tréfás fényképező Mentzenél.** 10 krajár egy darab.

* **Idényből kimaradt 100 db színes női napernyő,** melyeknek ezelőtt 6-9 kor volt darabja, most 3 koronáért szerezhető be Bartha Kálmán főtéri üzletében, gyermek tricok és nyári keztyük rémölcsön kaphatók.

* **Legújabb színes férfi ingek Feketénél.**

* **Pénzkölcsönökét Rác Béla** gyorsan kieszközöl, nagy kamatu kölcsönökét 4 százalékos törlesztéses kölcsönre átcsvartál. Debrecen, Csapó-utca 12.

* **Angol női ingblouzek Feketénél.**

* **Ifj. Gyürky Sándor papirkereskedésében** egy legalább 4 gimnáziumot, vagy reált végzett jó hazból való fiu tanulóul felvétetik.

* **Uj töltésű villany-lámpák** érkeztek Mentze Henrik újdonságok áruházába. Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.

* **Legszebb divatmellények Feketénél.**

TÁVIRATOK.

A főrendiház ülése.

Budapest, június 27. A főrendiház ma délelőtt 11 órakor ülést tartott. A munkaprogram megállapítása után elfogadták az indemnitásról és a vasuti tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot.

A néppárt értekezlete.

Budapest, június 27. Gróf Zichy János legutóbbi beszámoló beszédjében állítólag kijelentette volna, hogy a jövőben a néppárt programjának nem képezi többé sarkalatos tételét az egyházpolitikai törvények revíziója. Ezt, mint érdekes politikai hírt, nagyban pertraktálták a politikai körökben, de a néppárt azon tagjai, a kik hallották gróf Zichy János programbeszédjét, tagadták, hogy a néppárt ismert vezére ilyen kijelentést tett volna. Ma este azután értekezletet tartott ebben az ügyben a néppárt. Az értekezleten felolvasták gróf Zichy János levelét, a mely hazugságnak jelenti ki azt a hírt, mintha a néppárt az egyházpolitikai törvények revíziójára vonatkozó törekvésekről lemondott volna. Mikor ezt a kijelentést a jelenlevők tudomásul vették, a kérdés felett napirendre tértek.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 27. A képviselőház mai ülésén Kovács István és Szüllő Géza felszólalása után Seemayer János hosszabb beszédben sürgeti a közigazgatás államosítását.

A háboru.

Pétervár, június 27. Az orosz távirati ügynökség jelenti Liaojánból 26-ikáról: Az oku tábornok vezetése alatt álló 2. hadsereg délről jövet az egész vonalon visszavonult. Ugy látszik, Oku tábornok feladta azt a szándékát, hogy Kuruki hadseregével egyesüljön. Csapatunk megszállották Sziuncsönt. Liajong környékén minden csendes.

Pétervár, június 27. A Brsevija Vjedomszti tudósítója táviratozza Liaojangból, hogy a következő Port-Arthurból 26-ika délután 5 órára keltezett jelentést kapta: Hajóhadunk tengeri ütközetben állott. Az erősség ostroma nem teljes. Csapatunk 14 versztnyre állanak a portarturi erősségtől. Egy japán torpedónaszád elsüllyesztette azt a bárkát, a melyen a jelentés vivője volt. A hirhozó egy hordón menekült. Két óráig volt a tengeren, de azután felvette egy bárka és így került végül Kaipingba, Port-Arturba akadálytalanul érkeznek élelmiszerek a tengeri uton.

Pétervár, június 27. Az orosz távirati ügynökség jelenti Liaojukból: Bourbon

herceg saját szemével iszonyatos kegyetlenségeket látott, a melyeket állítólag japán katonák követtek el orosz foglyokkal és sebesültekkel. Bourbon herceg látta volna azt is, a mint a japán katonák az orosz halottakat is szuronyal átűtik. A herceg Valangkuban óriási falragaszokat helyezett el, a melyben a japán generálisokat figyelmezteti a borzalmakra, a melyek történtek. Elvárja a japán hadvezetőségtől, hogy meg fogják akadályozni az ilyen és ehhez hasonló borzalmakat és megbüntetik azokat, a kik eddig ilyen dolgokat elkövettek.

Halálos végű gépkocsizás.

Drezda, június 27. Schomburg lippei herceg Specht kamarással automobilon kikocsizott a város alatt elterülő erdőbe. A kocsivezető mikor megakarta fordítani a gépkocsit az neki ment a fának. Az automobil felborult s a benne levők mind kiestek. A herceg és a kocsivezető könnyebb sérülések árán megúszták a szerencsétlenséget, de Specht kamarás olyan szerencsétlenül esett ki, hogy szörnyet halt.

Könyvtár a katonák részére.

Budapest, június 27. A honvédelmi miniszteriumban most készítik a terveket, melynek alapján a katonáknak mindenütt könyvtárakat rendezzenek be. Nyíry honvédelmi miniszter ez ügyben már át is irt a székesfőváros tanácsához.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A siketnéma leány támadói.

Esküdtszéki főtárgyalás.

Debrecen, június 28.

A debreceni esküdtbiróság tegnap kezdte meg annak a bűnténynek a tárgyalását, melyet tegnap részletesen ismertettünk. Az alakóságok elintézése után az elnökség zárt tárgyalást rendelt el s így nincs módunkban, hogy a főtárgyalás részleteiről is tájékoztassuk a közönséget.

Tíz óra után kezdődött csak a tárgyalás. A törvényszék elnöke dr. Oláh Miklós, a tanácsban Tatay és Balogh büntetőbírák foglaltak helyet. A vádhatóságot dr. Udvarhelyi Dezső képviseli, a védelmet Kardos Samu, Récz Nándor és Lukács József látják el. Törvényszéki orvos dr. Isoó János. Tolmács: Gácsér József, a debreceni siketnéma iskola igazgatója. Jegyző: Tormássy László.

Az esküdtbiróság tagjai lettek:

Rendes esküdt: Szathmáry Péter, Szöllősi Dániel, Szilágyi Bálint, Salánki Mihály, Mór András, Fenyő Sándor, Nagy Mihály, Vértesi István, Gyémánt Samu, Petrovics István, Gerstner Kálmán, Glück Béla. **Helyettes esküdt:** Kerékgyártó József.

Az esküdtök kisorsolása után Gácsér József tolmácsot eskették meg. Majd a közvádló indítványára a törvényszék zárt tárgyalást rendelt el. Négy bizalmi férfiú kivételével az egész hallgatóság elhagyta a tárgyaló termet.

Minden háznál szükséges

a ruhák tisztán tartása, a pecsétektől való megkímélése, mely tisztítás és javítás sehol sem eszközölhető jobban és olcsóbban, mint

MINÁRIK JÓZSEF polgári és katonaszabó, Vár-utca 2. szám alatti, elsőrendű vegytisztító intézetében.

A bizonyítási eljárás tegnap befejezést nyert. A pörbeszédék elmondására ma d. e. kerül a sor. Ez már előreláthatólag a nyilvánosság, megtartása mellett fog lefolyni.

§ **Az új törvényszéki bíró bevonulása.** Dr. Tóby István, a debreceni törvényszék új bírója e hét folyamán foglalja el hivatalát.

§ **Orosz igazságszolgáltatás.** (Fővárosi tudósítók.) Egy angol lap jól értesült forrásból meríti a következő jellemző képet az orosz igazságszolgáltatásról: Franciaország pétervári követét meglátogatta egy hazájabeli jó barátja, a ki híres a forradalmi eszméiről. A veszedelmes vendég, a mint orosz földre lépett, nyomban el is tűnt a szem elől. Hiába várta a követ a megérkezését, hiába táviratozott mindenféle utána, sehol sem tudtak nyomára akadni. Befolyását lába téve, a követ egy igen magas állású orosz főúrhoz fordult a titok kifizéréseért s ekkor megtudta, hogy a veszedelmes vendéget már viszi a szán — Szibéria felé. A követ szörnnyű haragra lobbant, fenyegetőzött, erre csilapítgatni próbálták és két hét múlva csakugyan karjaiba zárhatta viszontlátott jóbarátját. A követ hálás szívvel sietett a hatalmas orosz főúrhoz, a ki közbenjárt; de mégis kíváncsi volt megtudni, hogyan volt lehetséges a barátját visszahozni Szibériából, a honnan tudvalegőleg nincs menekvés.

— A dolog nagyon egyszerű, — felelte a főúr. — Helyette küldtünk, a ki most az ön barátjának neve alatt szerepel a lajstromban. A házagot csak be kell valahogy tölteni.

HIREK.

Éjjeli posta.

A legifjabb főherceg. (Éjjeli express tudósítás.) Augusztia főhercegnőnek, József Ágost főherceg nejének tegnap, vasárnap délután 6 óra 50 perckor fiúgyermek született. A dr. Bársony tanár által esti 8 órakor kiadott orvosi jelentés így szól: Ó császári és kir. fensége Augusztia főhercegnő ma délután 6 óra 50 perckor egészséges fiúgyermeket szült. Ugy az anya, mint gyermeke a körülményekhez képest jól vannak. Hőmérsék 37,4, érverés 80.

Öngyilkos urinők. (Éjjeli express tudósítás.) Ma reggel Budapesten egyszerre két urinő akart megválni az élettől. Az egyik egy szállóban, a másik a Schwindt-féle fürdőben követett el öngyilkosságát. Havas René budapesti születésű huszonöt éves fizikészítő tegnap este jött Gyöngyösről s az egyik kerepesi-úti szállóban vett lakást. Ma reggel a szobaleány eszméletlen állapotban találta a szobájában. A mentők megállapították, hogy nagymennyiségű jódkáliát ivott és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A Rókus-kórházban ápolják. — A másik életunt Szvoboda Antal könyvvezető fiatal felesége, a ki Schwindt-féle fürdőben késsel átvágta az ereit. Sebei súlyosak, de nem halálosak. A mentők a II. számú sebészeti klinikára vitték. Sem Havas René, sem Szvoboda Antalné nem hajlandók megmondani, hogy mi vitte őket erre a kétségbeesett lépésre.

Óbudaiak a magyar feliratért. (Éjjeli express tudósítás.) A fővárosban a közös hadseregek kaszárnyáit és intézeteit már a legnagyobbbész ellátták magyar felirattal. Csak az óbudai katonai ruharaktár épületén (Főtér 1.) diszeleg a német „Mondurs Depót.“ Ezenkívül az épületen egy hatalmas kétfejű sas látható, a melynek szárnyain osztrák emberek között ott van a magyar szent korona is. A hazafias óbudai polgárok tegnap küldöttségileg jártak a hadtestparancsnokságnál és kérelmeztek az óbudai katonai ruharaktárnak magyar felirattal való ellátását, valamint a közjogilag sérelmes osztrák címer eltávolítását.

A testvérek.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula**

(Folytatás.)

Csontai szóval ügyesen csinálta. Biztosra vette, hogy a mit akar, azt keresztül is tudja vinni. A hét ugyan kevés arra, hogy mindent eredményesen elintézhessen, de Csontai tudta azt, hogy Margitot, ha valami kedvező fordulatot tud teremteni, már akkor is képes lesz újabb pár napra megnyugtatni.

Egy szép napon azonban, a mikor Csontai hazajött a kertből, a felesége katonásan elébe állott.

— Mit mondtál te nekem?

— Mikor?

— No csak ne szépítsd a dolgot. Nehogy kerülgesd, mindjárt az eszedbe is jutatom. Azt mondtad, hogy Elemér levelet írt.

— No igen, — válaszolta zavartan Csontai.

— Hol az a levél.

— Egy barátjánál.

— Hazugság! — pattant fel Csontainé.

Egy árva sort se írt. Olyan hazugság, mint a másik, hogy Jenő itthon van, te beszéltél vele s Jenő tudja, hogy hol rejtezik Margit. No csak ne akard magad menteni.

Nagyon utána jártam a dolognak. Tudok mindent. Becsaptál. Megakartál szelídíteni. Szánod azt a leányt... És én még felültem a te ostoba félrevezetésednek... Azt a leányt csirkebecsinálttal, peccsenyével láttam el... Hová legyek, hová legyek!... Egy léha, egy könnyelmű, egy semmi haszna leányt hizlaljak én, a ki egész nap nem csinál semmit, csak eszik, iszik, alszik... Hanem megállj... Mától kezdve vége a peccsenye hordásnak... Mától kezdve az a leány nem kap egyebet csak kenyeret és vizet. De még milyen kenyeret. Szárazat. Erte-d-é, száraz kenyeret. Megveszem előre, kiszáritom s csak úgy kapja.

— Ejnye, ejnye édes lelkem, ugyan ki zavarta így meg a fejedet?

— Csitt! — Pattant fel Csontainé. Az én irgalmasságomat többé föl nem ébreszted... Pakolj... Mégy ki hozzá s viszd a kenyeret és a vizet. A mit ma kivittél, hazahozod. A szemem elé ne kerülj, ha a nélkül térsz vissza.

Csontai nem tudott mit tenni, engedelmessékedett. A feleségével nem bír. Elhatározását nem tudja vele megváltoztatni. Eltökélte tehát magában, hogy elmond őszintén mindent Margitnak, de azután a feleségének is megmondja, hogy többet nem megy Margithoz. Ez lesz az ő győzelme az asszony felett.

(Folyt. köv.)

Mosó férfi ruhakelme

Sepsi-Szt.-György-i

magyar gyártmány,

1 öltönyre való

3.50 — 5 frtig.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda özégnél
Debreczen, Kistemplombazár.

Egy pincze

természetes jég

szabad kézből azonnal

eladó.

Péterfia-u. 64. szám.

A ki

olcsón, jól, praktikusán és modernül

épitkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és acémesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervezéseket, költségvetést.

1 liter

Borhegyi borviz

8 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utóda Debreczen.

A circus-hoz

használt

faanyag és kátránypapír

olcsón eladó a helyszínen.

Értekezhetni

Kohn és JungreisZ fakeskedőknél.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törí, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotsnek V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8. sz.
Valamint Tóth Béla gyógyszeráránban.

Napernyők

színes és fekete,

En-tout-cas-k

Csipke-napernyők

legnagyobb választékban

kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatárúházába,
Debreczen, Kossuth-utca 5.

Szünnidei Szépirási Tanfolyam.

Folyó év július 3-án új tanfolyamot nyitok a magyar, német és rondírásból.

Okosan, kedvesebben, hasznosabban nem töltheti a művelődni, haladni és munkálkodni vágyó mindkét nembeli ifjuság a hosszú szünnidőt, mintha oly behizelgő diszes, írásra tesz szert, mely kézügyesítő, gyönyörködtető, izlés-nemesítő és kiváló hasznosságú egyaránt.

Felnőttek 15—20 óra alatt sajátíthatják el a legszebb, legdiszesebb írást. Tandíj 20 korona, mely összeg beiratáskor előre fizetendő.

Egy-egy csoportban csak 6-an vehetnek részt, mely intézkedés gyakorlati, lelkiismeretes tanmódszerem mellett a gyors, meglepő sikert előre is biztosítja.

Minden tanfolyamot írás kiállításal rekesztem be. Beiratások naponta 11—1-ig Egyháztér 5. szám alatti emeleti irodámban. Tanórák felváltva délelőtt 9—1-ig. — Kiváló tisztelettel

ZALAI MÁRK, nyug. tanár.

Építkezési idényre

ajánlok:

honi és budweiszi porcellán kályhákat, öntött vas- és meidinger köpenyes kályhákat fa- és szénfűtésre

Kerti felszerelések mint padok, székek és asztalok vasból fényezve, kertészeti eszközök

Háztartási felszerelések

zománczozott edények, fényezett áruk, fürdőkádak, jég szekrények, vasbutorok, gyermekkocsik stb.

TÓTH GYULA vasnagykereskedő

Piac-utca 20. és 27. szám.

Épület és portálc
üvegezési vállalat.

Kerti golyók.

Patentáru üvegek.

Csillár petroleum
házhoz szállítva.

Szél-lámpák

Képek nagy
választékban

Mézes üvegek

Vendéglői, kávéházi s
szállodai berendezések

LÁM SÁNDOR üveg- és porcellán áruháza

Debreczen Piac és Hatvan-u. sarok.

A tavaszi idényre, kerti lakások berendezésére s költözködéskor előforduló hiányok pótlására ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe gazdagon felszerelt raktáramat. — Nagy raktár:

asztali-, függő- és szalon lámpákból; szobadiszek, képek tükrök és fadiszekből, kinaevüst, majolika terrakotta dísz tárgyakból

olcsó és jutányos ár mellett.

Karlsbádi porcellán étkészlet 6 szem.	5.50	frt.
" porcellán 6 sz. renaissance	7.50	"
" kávé és tea-készlet	3.—	"
" mosdó készlet	3.50	"
Sörös készlet gazdag aranyozással.	2.—	"
Vizes készlet	1.30	"
Boros készlet	0.70	"
Likör készlet	0.60	"

Nemkülönb az ajánlom borfejtéshez Siemens-féle erős palackjaimat mindenféle nagyságban. Csinos kiállítású befonott üvegjeimet (demion) 3, 5, 10, 15 lit. nagyságban. Czélszerű berendezésű jég szekrényeimet.

Apró hirdetések.

Díja 10' szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 40' szög 8 fillér.

Leveleket tudatkozássokra pontosan meg kell jelölni, ha a szükséges postabélyeg beküldetett.
Apró hirdetések felírói díjmentesek.

Levelezés.

CSINOS, széke lány vagyok, házasság czéljából szeretnék megismerkedni egy csinos vasutasal. Levelet csakis saját címmel fogadok el. Levelet „Kék nefelejts zöld levéllel” jelígéremmel a kiadóba.

SZERÉNY fiatal özvegygyel vagy lánnyal szeretnék megismerkedni. Levelet „Szerény” jelígéremmel pályaudvar restante kérek küldeni.

Ajánlat.

Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat, Távbeszélő és Távjelző berendezésekre, villámhárítók, villámvilágítás és erőátvitelre villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizzállás-művek. — Elvállal mindennemű az Elektrotechnika szakába vágó berendezések és javításokat **FOLDVÁRI L.** Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, Fizikai készülékek és telepek raktára.

ÖNBERETVÁLKOZÓ készülék teljesen veszélymentes, a legelső alkalommal bárki is sikeresen alkalmazhatja. 1 frt 40 krtól feljebb beszerezhető **Márton Gyula** üzletében, a **Bika** szálloda mellett.

SZEGEDI paprika különlegességek, — óriási nagy raktára **Lindenfeld J. Jenő** nagy kereskedésében. **Városház-utca**.

70 KRAJ CZÁR egy óra javítása és tisztítása, **Pintér Dezső** órásnál, **Piacz- és Szent Anna-utca** sarok.

ERISS új főskáposzta érkezett az **Orosházi** házi kenyér sütődébe.

KIADÓ bolt, jó forgalmu helyen, husmérésnek vagy suszterműhelynek, **Meszana-u. 26. sz.**

KÖZÉPISKOLAI tanulókat javító-, pót és magánvizsgálatra előkészítő gimnasiunai tanár. Czim a kiadóban.

EGY szaktanfolyamot végzett könyvelő szabad óráiban könyvelést elfogad. Czim a kiadóban.

ÜGYVÉDI irodába ajánlkozik egy már e szakban gyakorlat felett rendelkező, jó írásu felső leányiskolát végzett fiatal leány. Czim a kiadóban.

Kereslet.

TANULÓ, jó családból való, felvétetik **Blattner Gyula** üveg- és porcellán üzletében.

ÓVADÉKKÉPES nő, pénztárnoknői, esetleg elárúsitónői állást keres. **Magoss-u. 18. sz.**

A MAGYAR nyelvet némileg bíró német ajku VII gym. osztályu tanuló, július és augusztus hónapokra magyar családnál fizetés nélküli alkalmazást keres, mint Istruktor. — Ajánlatok **Herbert András** tanuló nevére **Nagy Ekmezón Kisküküllő** megye czimezőndők.

EGY jó karban levő sódaráló malmot követ megvételre keresek. Czim a kiadóban.

EGY jó forgalmu bormérésbe egy itezés ke-restetik. Ugyanott egy fűszerüzlet is átadó. Értekezhetni lehet a **Horváth** faraktárban (Gázgyár mellett).

TANULÓ azonnal felvétetik **Miklós és Markbreit** bazárüzletében. — **Nagyfőzsde** mellett.

Eladás.

9 és egynegyed nyilas szepesi föld eladó. **Ajtó-utca 8. sz.**

ELADÓ brilláns gyűrű 2000 koronás, 1500 koronáért. **Csapó-u. 12. sz.**

ELADÓ a **Homokkert II. j.** a **várad-utcai** temető mellett országut vonalán két rendbeli szőlőföld, kisebb lakóházzal. Értesítést ad a **Debreczeni első takarékpénztár** titkárja.

PESTI-UTCA 3. szám alatt egy **Garvenz-féle** kerekeskut szivattyu jutányosan eladó.

TISZTA faj leonbergi kölyök kutyák eladók. **Rákóczi-utca 36.**

SZEGFÜ 50 drb. és 50 gránáta eladó. **Nyomató-utca 12. sz.**

TINENŐTEZER kéve nád eladó. Értekezhetni **Szólóssy Rezső** **Piacz-utca 41. sz.**

4289

1904

Hirdetmény.

Hajdudorog község képviselő testülete egy állami iskola építését határozván el: 47260 korona 94 fillér összegben előirányzott költséggel.

Ennek felépítésére árlejtés hirdetik, az árlejtés határidejéül 1904. évi július hó 6-ának d. e. 9 órája a község háza tanácstermében kitűzetik.

A terv és költségvetés a főjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Hajdudorog 1904 június 26-án.

Farkas Győző,
főjegyző.

Rajk Imre,
főbíró.

Pénzkölcsönt!

mellett, 7-8% átlagra Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, iparosoknak és minden hitelképes egyének 200 koronától a legmagasabb összegig havi vagy 1/4 évi törlesztésre, konvertálók birtok és házkölcsönök 10-65 évi előnyös törlesztéssel vagy felcserelem azokat 4 százalékos kölcsönre.

Radó Mihály, bankbizományos Budapest,

Szövetség-utca 11-ik szám. — Válaszbélyeg csatolandó!

Az Első Debreczeni Közizalag Kölcsön-Intézet Részvénytársaság

Debreczen, Arany János-utca 9.

szám alatt, (az **Oszták - Magyar Bank** mellett). **Kölcsönök** ad: arany ezüst, értékpapír, kézműáru és mindenféle ingóságokra, mérsékelt kamat mellett.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város
Főispánja.

429/1904. szám.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésén 2 (két) irnoki és 1 (egy) árvaszéki irodatiszti állás fog választás útján betölteni.

Az irnoki állás évi 1300 korona fizetés és 200 korona lakáspénz, az árvaszéki irodatiszti állás pedig évi 1400 korona fizetés és 300 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Azok akik erre az állásokra pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez folyó évi július hó 30. napjának délután 5 órájáig annyival inkább nyujtsák be, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ezek közül az állások közül a két irnoki állás az 1873. II. t. cz. 4. §. b. pontja értelmében elsősorban igazolványos altittek számára van fentartva.

Debreczen, 1904 június 16.

Domahidy Elemér,
főispán.

Itten Debreczenben általánosságban azt beszélnek, hogy a **Maradék áruház**-at vásárolni, ez azonban téves felfogás, mert üzletemben alanti cikkek a lehető **legolcsóbb árak mellett egész végekből**, tehát ép úgy, mint ahogyan a gyárból kijönnek, a **legutolsó divat** szerint lehet beszerezni, a miért is azok, akik igazán szép, jó, igazán divatos (nem régi, állott) árut olcsón akarnak beszerezni el ne mulasszák

a „Maradék áruház”-at

a „Bika” szálloda mellett, a két emeletes **Ranunkel-féle** palotában meglátogatni, u. m.: fekete és szines ruhaszövetek, francia és mosó delaimék, **Ponge** egyszín és mintázott batistok és kartonok, — itten helyszűke végett elő nem sorolható mindenféle rőtös és rövidáru cikkek, paplanokat mérték után is készítették és üzleti elvein mindég az lesz, hogy „Élni és élni hagyni”. Minden olcsó és semmi sem drága.